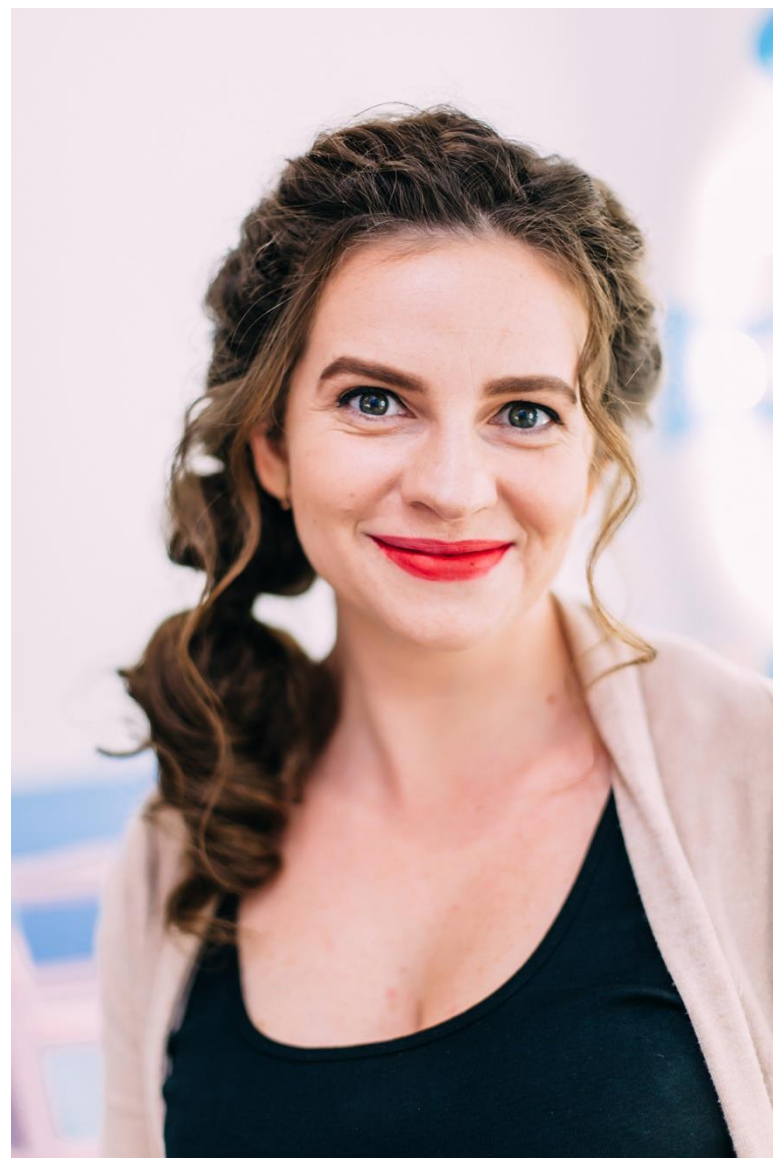

Методи роботи з дітьми, які
мають інтелектуальні
порушення

НАТАЛЯ ГЛАДКИХ

кандидатка педагогічних наук, спеціальний педагог, керівник інклюзивних проєктів ГО “Бачити серцем”, консультантка в методі танцювально-рухова терапія, увійшла в ТОП-50 вчителів світу за премією GTP-2020

Факти про ПІР

- ☐ Дитина з порушенням інтелектуального розвитку (~~розумово відсталі~~)
- ☐ ~~Порушення інтелекту лікується~~
- ☐ Не є хворобою чи заразним станом
- ☐ Викликаний більш ніж 250 причинами під час народження або в ранньому дитинстві
- ☐ Порушення має найбільш образливих слів, які з ним асоціюються: "імбецил", "ідіот« тощо
- ☐ Розвиваються повільніше та інакше
- ☐ Певні знання та навички дитина може не опанувати

Порушення інтелектуального розвитку – стійке, явно виражене зниження пізнавальної діяльності, що виникло на основі **органічного ураження центральної нервової системи**, переважно головного мозку.

- Легкий ступінь – F70 (IQ 50-69)
- Помірний ступінь – F71 (IQ 35-49)
- Тяжкий ступінь – F72 (IQ 20-34)
- Глибокий ступінь - F73 (IQ нижче 20)

Легкий ступінь порушення інтелекту

- Мають труднощі у **концентрації уваги**
- Переважає **фразове** мовлення
- **Самостійні** з частковим супроводом дорослого
- Потребують додаткового часу / індивідуальних інструкцій / вказівок / нагадування
- **Переважання пасивного словника** над активним
- Уповільнення розвитку відчуттів
- Низька мотивація
- Мислення конкретне та обмежене досвідом, низька здатність до узагальнення та абстрагування
- В підлітковому віці розуміють свою несхожість, тому часто є депресивні та тривожні стани

Помірний ступінь інтелектуального порушення

- Мають достатній **рівень комунікації на елементарному рівні**
- **Потребують супроводу** та додаткових опор
- Їм важко даються соціальні сигнали від інших
- Опановують **більшість навичок самообслуговування**
- Потреба в розширених інструкціях та опорах
- Робота з **соціально-емоційною сферою**
- Фрагментовані думки, фразове мовлення

Тяжкий ступінь інтелектуальних порушень

- Мовлення та комунікація на **мінімальному рівні**, використовують невербальні форми комунікації
- **Труднощі з моторними навичками**, діти слабкі фізично
- Потребують щоденної **регулярної допомоги, супроводу та самообслуговування**
- Нагляд за безпекою дитини
- Часто відволікаються, **часто розсіяна увага**
- Після тривалих та систематичних занять можуть сформувати елементарні соціально-побутові навички

Глибокий ступінь інтелектуальних порушень

- **Мовлення не розвинене**, окремі звуки
- **Уникнення контакту з іншими**
- Потребують постійного розвитку та реабілітації
- **Відсутня пізнавальна діяльність**
- Є **малорухливими** та мають значні моторні порушення
- Мають **порушення смаку та нюху**, тому часто їдять все, що попадається під руку

Опора на сильні сторони

Труднощі	Сильні сторони
Дитина не розуміє складні дворівневі інструкції	Дитина слідує простим, побутовим інструкціям
Дитина не може писати слова	Дитина може замальовувати літери
Не пише під диктовку	Списує з індивідуальної картки чи дошки
Не зав'язує шнурівки на кросівках самостійно	Самостійно може застібнути липучки на кросівках

Співпраця з батьками дитини – ключ до успіху

- М'яко і тактично давати оцінку ситуації, яку вони не бажають приймати. Об'єктивно описати поточний стан дитини й дати відповідні рекомендації, але прості.
- Не руйнуйте надії батьків. Скажіть, що разом ми зможемо ще більше.
- Розповідати про те, що було добре за цілий день (формула бутерброда).
- Будьте поруч з батьками, встановіть довірливі стосунки.
- Не приймайте критику за особисту образу. Батьки в своєму житті стикалися з різними спеціалістами, тому роблять це з певного досвіду.
- Включайте в команду супроводу батьків (створіть онлайн-зустрічі).
- Розділяйте відповідальність з батьками.

Опитувальник для батьків

- ПІБ дитини:
- Порушення дитини:
- Скільки часу може висидіти за столом / з якими допоміжними засобами:
- Чи бувають істерики у дитини, яка може бути причина, як проявляються:
- Особливості харчування:
- Навички самообслуговування:
- Чи ходить самостійно в туалет / допомога:
- Чи приймає самостійно їжу / допомога:
- Чи одягається/роздягається / допомога:
- Чим любить займатися (спів, танці, лего):
- Як спілкується / допоміжні засоби для спілкування:
- Як реагує на заборону:
- Як швидко переключається на інший вид діяльності:
- Чи взаємодіє з однолітками:
- Чи часто буває роздратованою, впертою, конфліктною:
- Які страхи є у дитини:
- Як реагує на звукові подразники:
- Які є мотиватори:
- Ваш запит:

Спостереження за дитиною протягом декількох тижнів – місяця

- Бере активну участь у навчанні
- Відчуває себе безпечно / впевнено
- Виражає емоції
- Намагається долати труднощі
- Слідує правилам
- Використовує об'єкти та предмети в класі
- Повторює за вчителем
- Повторює за учнями
- Спілкується з дітьми
- Ділиться іграшками
- Має істерики
- Улюблена діяльність
- Навички самообслуговування
- Темп діяльності (повільний / швидкий)
- Реакції на похвалу, схвалення
- Реакції на зауваження

Важливі цілі для ІПР

Побутові навички

- Одягання / роздягання
- Особиста гігієна / самостійне харчування

Комунікативні навички

- Розуміння зверненого мовлення / виконання інструкцій вчителя
- Здатність відповідати (на закриті / відкриті запитання)

Соціальні навички

- Спілкування з однолітками на перерві
- Вміння працювати в парі / в групі

Академічні навички

- Розрізнення кольорів
- Вміння рахувати до 20
- Вміння розповідати про кругообіг води в природі

Робити вибір	Просити про допомогу	Сидіти за столом	Розуміти та виконувати інструкцію дорослого	Вміння слухати
Вміти комунікувати на простому рівні	Екологічно переживати емоції	Знати предметний світ	Побутові навички	Навички з догляду за собою
Навички, пов'язані з харчуванням	Вміти сісти на стілець	Вміння проситися в туалет	Розуміти правила	Мати власні обов'язки
Знати “Я - Наталя” (дівчинка)	Вміння працювати з календарем режиму дня	Знати, що можна, а чого не можна	Вміти комунікувати з іншими дітьми	Знати шкільні поняття: урок, школа, вчитель
Вміти запитати	Вміти відповісти на запитання	Вміння вітатися і прощатися	Вміння дякувати	Вміння розрізняти ТАК / НІ
Використовувати інструменти заспокоєння / саморегуляції	Вміти розглядати малюнки, картинки	Вміти розглядати об'єкти предмети	Виконувати прості дії: збирати, стукати.	Вміти дихати

Основні кроки у навчанні

- Позитивно – емоційний контакт вчителя та учня
- Учень має свій темп розвитку
- Маленькі успіхи підкріпляються, відсутність успіхів – не оцінюється
- Підготовка середовища для прийняття дитини з інтелектуальними порушеннями
- Формування здатності комунікувати з іншими
- Формування соціальних навичок
- Навчання практичному використанню понять (просторових, кількісних, часових)
- Розвиток уміння самообслуговування
- Розвиток творчої активності
- Підготовка до проведення вільного часу

Методи для розвитку побутових навичок

1. Створіть алгоритм для дитини, що за чим має відбуватися у школі
2. Зробіть малюнки / фото місць, де буває дитина (туалет, їдальня, спортивна зала, клас) та розмістіть їх у блокноті дитини
3. Навчайте самостійності у побутових навичках, розбивши їх покроково
4. Візуалізуйте або придумуйте рухи, які будуть підкріплювати вивчену навичку

Навчання соціально-побутовим навичкам починається з:

1. Тут і зараз
2. Досвід дитини (про цей досвід можуть розказати батьки)
3. Орієнтування не на реальний вік, а на готовність дитини до навчання
4. Почніть опановувати цю навичку з кінця (шапку вдягає самостійно)
5. Коментувати все, що ви робите для дитини (Зараз ти вдягаєш куртку, шарф з моєю допомогою)

Покрокова інструкція “мити руки”

1. ВКЛЮЧИТИ ВОДУ
2. ВІДРЕГУЛЮВАТИ ТЕМПЕРАТУРУ ВОДИ
3. НАМОЧИТИ РУКИ
4. НАТИСНУТИ НА ДОЗАТОР, ЩОБ РІДКЕ МИЛО ПОТРАПИЛО НА РУКИ
5. ПОТЕРТИ ЛІВУ РУКУ ПІД СТРУМЕНЕМ ВОДИ І ДОРАХУВАТИ ДО П'ЯТИ
6. ПОТЕРТИ ПРАВУ РУКУ ПІД СТРУМЕНЕМ ВОДИ І ДОРАХУВАТИ ДО П'ЯТИ
7. ЗМИТИ МИЛО З РУК ПІД КРАНОМ
8. ЗАКРИТИ КРАН
9. ВИТЕРИ РУКИ РУШНИКОМ

Миємо руки

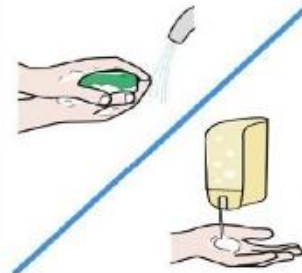
ЗАКОЧУЄМО
РУКАВА

ВІДКРИВАЄМО ВОДУ

ЗМОЧУЄМО РУКИ

НАМИЛЮЄМО РУКИ

МИЄМО РУКИ

ЗМИВАЄМО ПІНУ

ЗАКРИВАЄМО ВОДУ

ВИТИРАЄМО РУКИ

ВІШАЄМО РУШНИК

ОПУСКАЄМО РУКАВА

Методи для розвитку комунікативних навичок

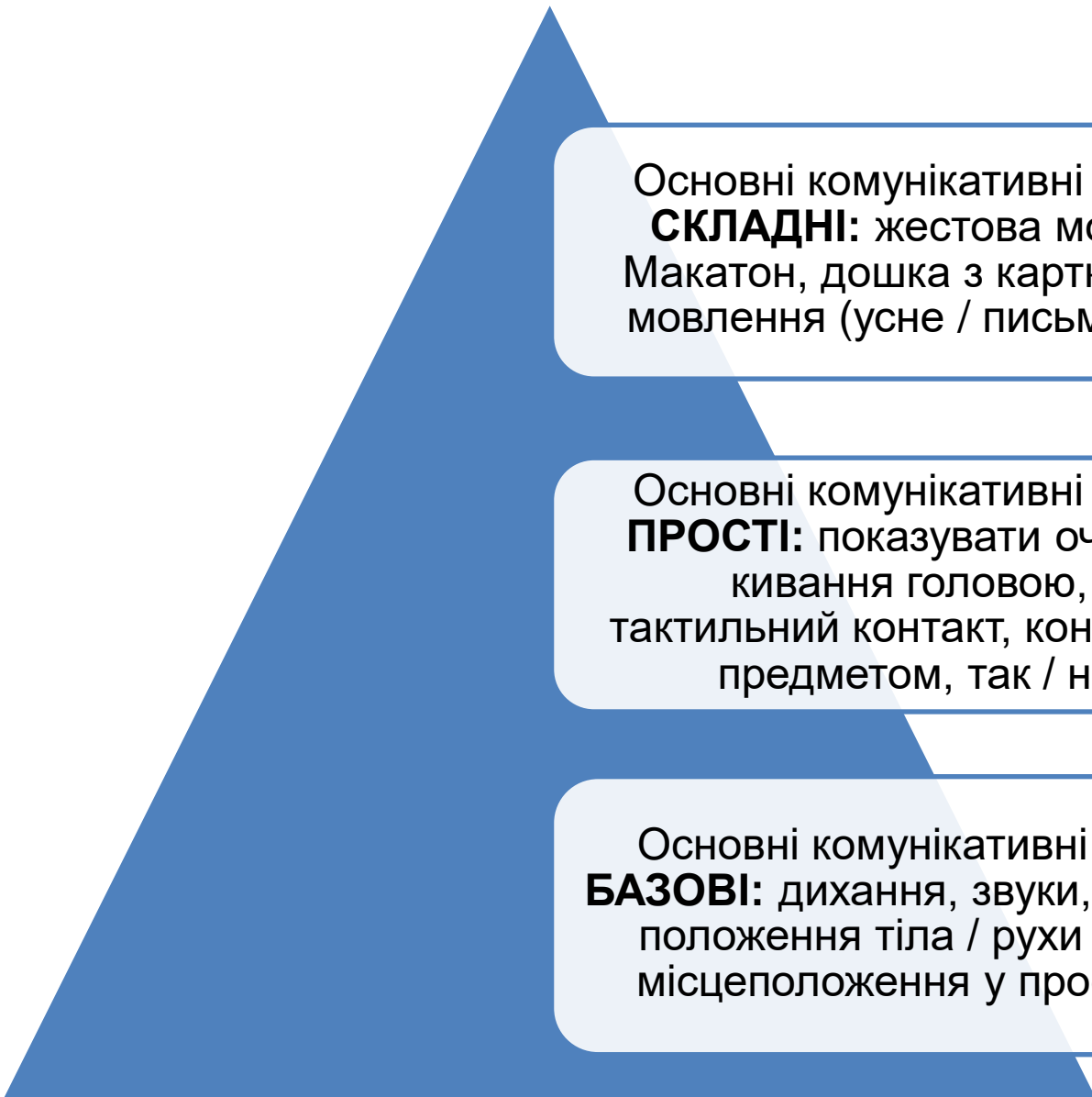
- Говоріть дитині, що вона робить в цей момент
- Звертаючись, усміхайтесь, також можна торкнутися руки
- Давайте час на відповідь
- Радійте успіхам / хваліть
- Відповідайте на різні звуки, навіть випадкові, що буде закріплювати спілкування
- На парті дитини приберіть зайві предмети та картинки
- Привчайте до черговості спілкування (картки: Вчитель – Учень)
- Формуйте навички самостійності

мова

мовлення

комунікація

Основні комунікативні акти
СКЛАДНІ: жестова мова,
Макатон, дошка з картками,
мовлення (усне / письмове)

Основні комунікативні акти
ПРОСТІ: показувати очима,
кивання головою,
тактильний контакт, контакт з
предметом, так / ні

Основні комунікативні акти
БАЗОВІ: дихання, звуки, емоції,
положення тіла / рухи тіла,
місцеположення у просторі

Комунікативна таблиця

ТАК	А	Б	В	Г	Ґ	НІ
	Д	Е	Є	Ж	З	
	И	І	Ї	Й	К	
ХОЧУ ПИТИ	Л	М	Н	О	П	НЕ ЗНАЮ
	Р	С	Т	У	Ф	
	Х	Ц	Ч	Ш	Щ	
ХОЧУ ЇСТИ	Ь	Ю	Я	.	?	ХОЧУ В ТУАЛЕТ

Hello

Please

Book

Sit Down

Bird

House

Thank You

Goodbye

Можливості для комунікації дітей з ООП

- Давайте вибір учням і ...
- Запропонуйте матеріали, для роботи, з якими учню потрібна допомога і ...
- Заплануйте неочікувану подію і ...
- Створюйте паузи на заняттях і ...
- Кладіть предмети поза досяжністю учня і ...
- Давайте те, чого хочеться учню малими частинами і ...

ЧЕКАЙТЕ

Потенційні можливості для комунікації на уроках для дитини з ООП

- Попросити про допомогу
- Попросити предмет
- Зробити вибір
- Попросити зупинити заняття
- Попросити повторити матеріал
- Повідомити про уподобання
- Сказати ні або посперечатися
- Попросити прокоментувати або надати додаткову інформацію
- Попросити уваги

Комунікативний паспорт

ВАЖНОЕ И ИНТЕРЕСНОЕ ОБО МНЕ
КОМУНИКАТИВНЫЙ ПАСПОРТ

МЕНЯ ЗОВУТ МАТВЕЙ ЯСКЕВИЧ

я СИМПАТИЧНЫЙ ПАРЕНЬ
ПОНИМАЮ ПРОСТЫЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ
НА ВОПРОС МОГУ ОТВЕТИТЬ «ДА» ИЛИ «НЕТ»
я ОЧЕНЬ ДРУЖЕЛЮБНЫЙ
МНЕ НРАВИТСЯ БЫТЬ ВМЕСТЕ С ДРУГИМИ РЕБЯТАМИ

ПРОЧИТАЙТЕ ВНИМАТЕЛЬНО ИНФОРМАЦИЮ ОБО МНЕ,
ПЕРЕД ТЕМ, КАК СО МНОЙ ОБЩАТЬСЯ

  ИНФОРМАЦИЯ, КОТОРУЮ ОБЯЗАНЫ ОБО МНЕ ЗНАТЬ
 ИНФОРМАЦИЯ, О ВЕЩАХ, КОТОРЫЕ ВАЖНЫ ДЛЯ МЕНЯ
 ТО, ЧТО МНЕ ОЧЕНЬ НРАВИТСЯ И РАДУЕТ МЕНЯ

ДАТА ЗАПОЛНЕНИЯ - НОЯБРЬ 2018 Г.

ИНФОРМАЦИЯ, О ВЕЩАХ, КОТОРЫЕ ВАЖНЫ ДЛЯ МЕНЯ

У МЕНЯ ЗАТРУДНЕНИЯ С ПОНИМАНИЕМ
- я ПОНИМАЮ ОДНОСЛОЖНУЮ ОБРАЩЕННУЮ РЕЧЬ
- я НЕ ПОНИМАЮ, КОГДА ГОВОРЯТ В ПЕРЕНОСНОМ СМЫСЛЕ

КАК ПОНЯТЬ, ЧТО У МЕНЯ ЧТО-ТО БОЛИТ
КОГДА У МЕНЯ ЧТО-ТО БОЛИТ, я МОГУ ПЛАКАТЬ, КРИЧАТЬ, ЗЛИТЬСЯ,
ИНОГДА МОГУ БИТЬ СЕБЯ ПО ГОЛОВЕ, КОГДА МНЕ БОЛЬНО я ОЧЕНЬ
НЕРВНЫЙ И ВОЗБУЖДЕННЫЙ, МОГУ СТОНАТЬ.
я НЕ ОТВЕЧУ НА ВОПРОС ЧТО БОЛИТ И НЕ ПОКАЖУ ГДЕ БОЛИТ.

КАК я ЕМ
я УМЕЮ ЖЕВАТЬ, ем ТВЕРДУЮ ПИЩУ.
у МЕНЯ НЕ ОЧЕНЬ ХОРОШИЙ АППЕТИТ, ПОЭТОМУ МЕНЯ ИНОГДА КОРМИТ МАМА,
ПОТОМУ ЧТО я САМ НЕ ХОЧУ.
я УМЕЮ ПОЛЬЗОВАТЬСЯ ЛОЖКОЙ, МОГУ ЕСТЬ САМ КАШУ ИЛИ СУП, МОГУ
ПОЛЬЗОВАТЬСЯ ВИЛКОЙ, НАКАЛЫВАЮ НЕБОЛЬШИЕ КУСОЧКИ ТВЕРДОЙ ПИЩИ.

КАК я ПЬЮ
я УМЕЮ ПИТЬ САМ
УМЕЮ ПИТЬ ИЗ ЧАШКИ, БУТЫЛОЧКИ, СТАКАНА.
ЕСЛИ я ПЬЮ КАКАО (я ЕГО ОЧЕНЬ СИЛЬНО ЛЮБЛЮ) ТАМ ОБЯЗАТЕЛЬНО
ДОЛЖНА БЫТЬ ТРУБОЧКА

ИНФОРМАЦИЯ, КОТОРУЮ ОБЯЗАНЫ ОБО МНЕ ЗНАТЬ

ЛЕКАРСТВА, КОТОРЫЕ Я ПРИНИМАЮ ПОСТОЯННО
ДЕПАКИН (УТРО-ВЕЧЕР) таблетки
САБРИЛ (УТРО-ВЕЧЕР) таблетки

У МЕНЯ РАЗНЫЕ НАРУШЕНИЯ

- я незрячий, я не вижу, но хорошо ориентируюсь на слух;
- у меня эпилепсия, перед приступом я иногда замираю или смотрю в одну точку. Если приступ длительный, мне нужно сделать укол диазепама. После приступа меня не нужно беспокоить, мне нужно поспать;
- у меня аутичные проявления;
- у меня умственная отсталость.

ЧТО ДЕЛАТЬ, КОГДА Я НЕРВНИЧАЮ

ЕСЛИ МНЕ НЕСПОКОЙНО ИЛИ Я ЗЛЮСЬ, Я МОГУ КРИЧАТЬ, ШИПАТЬ, ПЛАКАТЬ, УПИРАТЬСЯ И НЕ ИДТИ, МОГУ СТУЧАТЬ ПРЕДМЕТАМИ – НУЖНО ОСТАВИТЬ МЕНЯ В ПОКОЕ НА НЕКОТОРОЕ ВРЕМЯ И НЕ ПРИТРАГИВАТЬСЯ. ИЛИ МОЖНО ПОЛОЖИТЬ И УКРЫТЬ, ЧТОБЫ Я ОТДОХНУЛ И УСПОКОИЛСЯ.

ИНФОРМАЦИЯ, О ВЕЩАХ, КОТОРЫЕ ВАЖНЫ ДЛЯ МЕНЯ

КАК Я ОБЩАЮСЬ

Я МОГУ ОТВЕТИТЬ НА ВОПРОС: - ТЫ ХОЧЕШЬ ПИТЬ? В ТУАЛЕТ – «ДА» ИЛИ «НЕТ»
Я ПОНИМАЮ ПРОСТЫЕ ОДНОСЛОЖНЫЕ ИНСТРУКЦИИ – «ДАЙ», «ПОЛОЖИ», «ВЗЬМИ» И Т.Д.
Я УМЕЮ ГОВОРИТЬ, ЧАСТО ПОВТОРЯЮ СЛОВА ИЗ ПЕСЕН ИЛИ СТИХОТВОРЕНИЙ

КАК Я ОДЕВАЮСЬ

Я МОГУ САМ НАДЕТЬ НОСКИ, ТРУСЫ, ШТАНЫ, ФУТБОЛКУ
Я МОГУ САМ СНЯТЬ НОСКИ, ТРУСЫ, ФУТБОЛКУ, ШАПКУ, ПЕРЧАТКИ.
МНЕ НУЖНА ПОМОЩЬ, ЧТОБЫ ОБУТЬ ТАПКИ, БОТИНКИ
МНЕ НУЖНА ПОМОЩЬ, ЧТОБЫ ЗАСТЕГНУТЬ ЗАСТЕЖКИ НА ОДЕЖДЕ

КАК Я ПОЛЬЗУЮСЬ ТУАЛЕТОМ

Я МОГУ ДОЛГО ТЕРПЕТЬ, ПОКА У МЕНЯ НЕ СПРОСЯТ ХОЧУ ЛИ Я В ТУАЛЕТ. САМ Я НЕ ПРОШУСЬ. Я НЕ ИСПОЛЗУЮ ПАМПЕРСЫ,
Я МОГУ САМ СНЯТЬ ШТАНЫ И ТРУСЫ И СЕСТЬ НА УНИТАЗ
Я КАКАЮ И ПИСАЮ СИДЯ НА УНИТАЗЕ
Я НЕ УМЕЮ ВЫТЯРИТЬ ПОПУ
МНЕ НУЖНА ПОМОЩЬ, КОГДА Я МОЮ РУКИ – Я САМ ОТКРЫВАЮ КРАН И ЗАКАТЫВАЮ РУКАВА, НО МНЕ СЛОЖНО НАМЫЛИТЬ РУКИ, ВЫМЫТЬ И

Методи для розвитку соціальних навичок

1. Для навчання дитини з ПІР використовуйте всю команду в класі. Знайдіть дитині друга, який буде їй допомагати.
2. Розкажіть дітям про порушення інтелекту, але враховуючи їх вік.
3. Робіть акцент на тому, що ми всі різні і це чудово, бо кожна людина потрібна і може приносити користь. Розкажіть про відомих людей, які мали інтелектуальні порушення.
4. Плануйте спільні взаємодії дитини з ПІР та нормотиповими дітьми.
5. Показуйте дитині абстрактні поняття за допомогою простих дій.

Соціальні ролі однолітків

1. Друг, який ставить запитання.
2. Дитина-помічник, з якою діти разом йдуть у їдальню.
3. Ініціатор ігор.
4. Партнер зі спілкування, який може застосовувати альтернативну комунікацію та вивчити її.
5. Партнер, з яким потрібно виконати обов'язки вчителя.

Різні види супроводу дитини дорослими

Методи для розвитку академічних навичок

1. Тема на уроці має бути єдиною для всіх учнів.
2. Якщо одна дитина має труднощі в класі, то потрібно щось змінити для неї, якщо всі учні мають труднощі – то це проблема системи.
3. Дитина вчить тільки те, що може досягнути її мозок.
4. Адаптація уроків для дитини з ПІР.
5. Спрямованість на реалізацію цілей ІПР.
6. Звертання до дитини спрощеною мовою, з чіткими інструкціями, з конкретними завданнями.
7. Застосовуйте у навчанні різні сенсорні відчуття дитини.

ПІСЛЯ

ПОТІМ

Режим дня

Понеділок

9.00-9.15

Збір підлітків

9.15-9.30

Руханка

9.30-9.50

Коло «СТАРТ»

10.00-10.40

Заняття «Все про мене»

10.40-11.00

Підготовка до бранчу

11.00-11.30

Бранч

11.30-11.45

Галдьож тайм

11.45-12.15

Заняття «Лідер у мені»

12.15-12.25

Aqua time

12.25-13.10

Заняття «Dance time»

13.10-13.40

Заняття «Book time»

13.40-14.00

Коло «ФІНІШ»

14.00

Від'їзд підлітків

“Дай мені 5”

- **ЩО** – завдання, яке має виконати дитина
- **ЯК** – спосіб його здійснення
- **КОЛИ** – коли починається та закінчується завдання
- **ДЕ** – в якому місці має бути виконане завдання
- **ХТО** – виконувати буде дитина (що мають робити всі інші в класі)

Картки-підказки

+ = додавання

$$\begin{array}{r} 2 + 2 = 4 \quad 2+ \\ \quad \quad 2 \\ \hline \quad \quad 4 \end{array}$$

Крок 1: Прочитай уважно текст

Крок 2: Знайди незнайомі слова в тексті

Крок 3: Випиши в зошит незнайомі слова

Питання починається з:	Відповідь починається з:
ЩО?	Це ...
ЯК?	Таким чином... (спосіб)
ДЕ?	Там де... (місце)
КОЛИ?	Тоді... (дата, час, подія)
ХТО?	Ім'я та прізвище

Правила класу

- Я говорю, всі слухають
- Якщо я хочу доторкнутися до іншого – я питаю дозволу
- Я вмію просити про допомогу
- Якщо я хочу в туалет, то я показую або кажу вчителю
- Я дотримуюсь правила “СТОП”
- Я керую своїм голосом
- Я активний учасник

Правила для учня з ПІР

1. Я слухаю те, що говорять інші
2. Я виконую те, що говорить вчитель
3. Я тримаю руки, ноги й предмети біля себе
4. Я працюю тихо, щоб не заважати іншим
5. Я вмію просити про допомогу

Картки сили

- Історія про свого улюбленця і як він долає різні труднощі

Ефективна стратегія

Мамине свято

Свою

маму

я

здивую:

Гарні

квіти

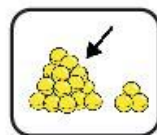
намалюю,

Щоб було

їх

так багато,

Бо сьогодні

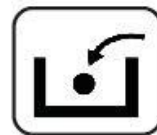

її

свято.

Весна

у

нашому

дворі

Стоїть

весна така,

Що навіть

зацвіла

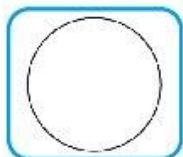
Мітла

сніговика!

Білі мухи

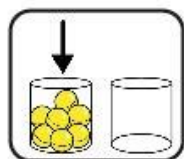
Білі

мухи

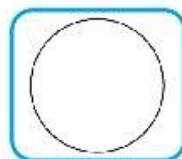
налетіли —

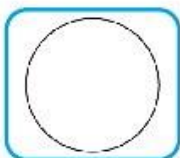
Все

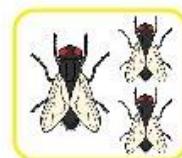
подвіря стало біле.

Не злічити

білих

мух,

Що летять,

неначе пух.

НОВОРІЧНЕ СВЯТО

Ялинка

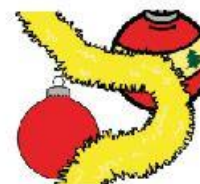
Хоровод

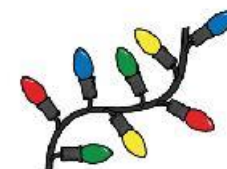
Співати

Дід Мороз
(Санта Клаус)

Ялинкові прикраси

Гірлянда

Подарунок

Солодощі

Маскарадні костюми

Шумно

Плескати в долоні

Музика

Хмаринка

Одного разу пливла небом дощова

Дорогою ішов

.

Захотіла

погратися.

І бризнула вона своїми

. Він розсердився

і

. Тоді

побачила

,

,

і бризнула на них своїми

.

зразу стрибнула на

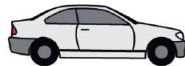

,

заліз

під

, а

розкрила

.

Всі сховались і дивились, як

падають

у

.

Візуальна таблиця «Про навчання»

			
ШКОЛА	УРОК	ПЕРЕРВА	ДОДОМУ
			
МАТЕМАТИКА	РАХУВАТИ	ЦИФРИ	ЛІНІЙКА
			
ЧИТАННЯ	ЧИТАТИ	БУКВИ	БУКВАР
			
ПИСЬМО	ПИСАТИ	ЗОШИТ	РУЧКИ
			
ФІЗКУЛЬТУРА	БІГАТИ	СПОРТЗАЛ	М'ЯЧ

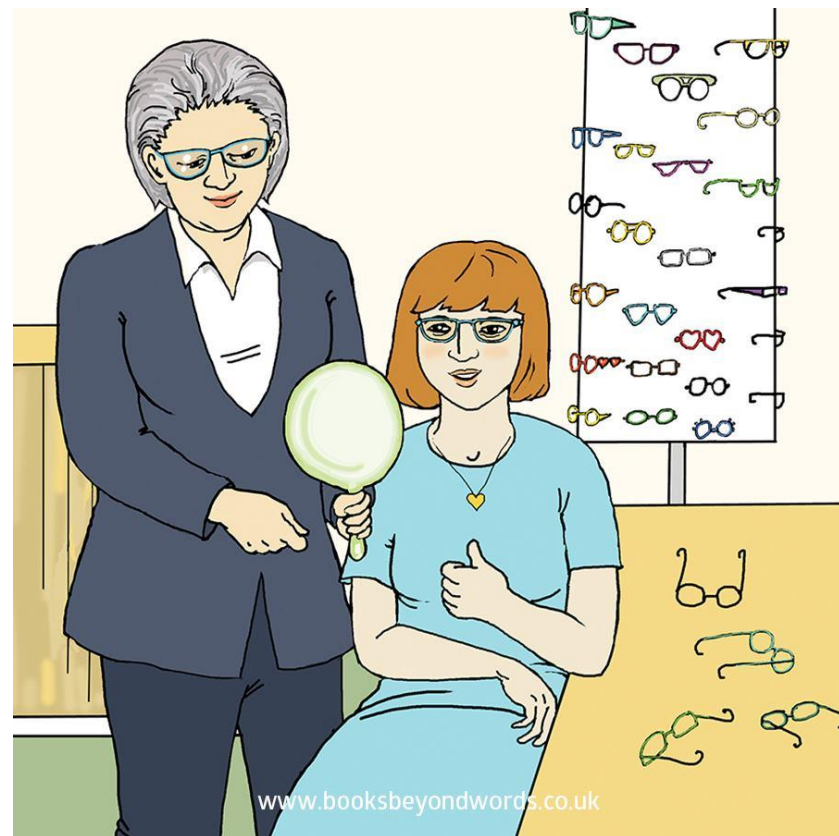
Глобальне читання

- 1 етап.** Глобальне читання. Дитина поєднує написане слово з картинкою. Візуально запам'ятовує написання слова.
- 2 етап.** Складання слів з літер. Допоможе дитині зрозуміти, що знайоме слово складається з окремих літер. Важливий етап для формування письмової мови.
- 3 етап.** Прописи. Дитина вчиться писати слова по літерах та ціле слово.

Нестандартні книги

- Книги без слів
- Робота з картинками
- Фотографії
- Вирізки з журналів
- Живописні листівки
- Тактильні символи
- Яскраві наліпки

Обов'язки для дітей

- Вимкнути / ввімкнути світло
- Роздати учням фломастери / олівці
- Вивішувати правила на дошку
- Поливати квіти
- Сповіщати про початок уроку
- Писати дату на дошці
- Вітати всіх учнів
- Відкривати двері в клас
- Перевіряти учнів / називати їх за іменами

1. Комунікація через картки з фігурами (Так/ні).
2. Вчити повертати голову праворуч.
3. Вміти ставити ноги на підставку.

1. Контролювати положення голови.
2. Тримати картки, фото на Колі Старт, Фініш.

1. Вчити говорити про свої потреби:
  - Їжа
  - Сидіння в пуху (зручно/незручно)
  - Холодно/жарко
  - Хочу/ не хочу
  - Подобається/ не подобається.
2. Відповідати повними реченнями.
3. Вміти піднімати руки по черговому вище голови.

1. Контролювати правило "Коли я хочу щось сказати, я піднімаю руку".
2. На Колі Старт показати і перевірити правило "Коли я хочу щось сказати, я піднімаю руку" у 3 підлітків.

1. Вивчити імена підлітків, кураторів.
2. Додати в словник підлітка слова "будь ласка, дякую, вибачте"
3. Ділитися своїми переживаннями з підлітками.

1. Допомогати мити руки перед бранчем.
2. Робити записи в особистому щоденнику.
3. Розвішувати фото підлітків на дошку на Колі Старт.

1. Кивати головою - відповідь "Так/ні"
2. Показати "Так/ні" рукою або поглядом через глобальне читання.
3. Вчитися сидіти рівно (ноги на підставці).

Називати присутніх/відсутніх на Колі Фініш (Так/Ні)

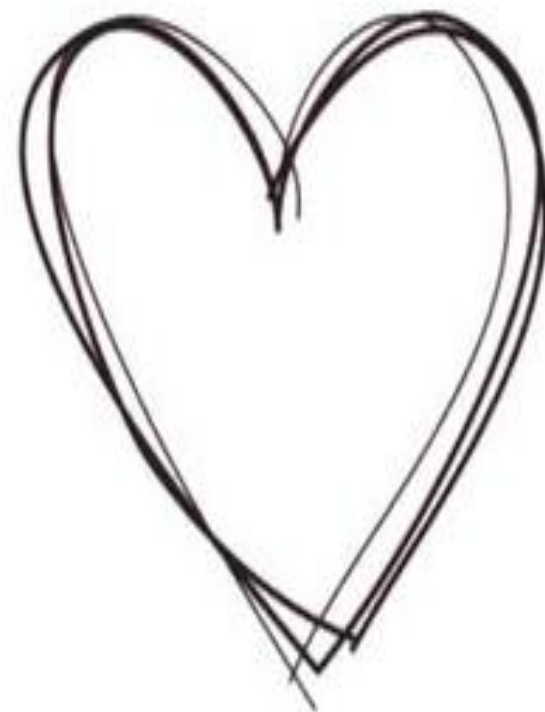
1. Вчити відповідати на питання (відповідати ні).
2. Вчити розпорядок дій: знімати взуття, ставити їх на місце, брати тапки, взувати їх, а також зворотній порядок. (Взяття з наліпкою).
3. Вчити послідовність дій миття рук: витерти рук, опустити рукави. Контролювати відкриття крану.
4. Вчити контролювати голову та згадувати, що її потрібно постійно піднімати

1. Називати імена підлітків, які відсутні.
2. Допомога у підготовці до занять (витирати стіл, розвішувати режим дня, готувати предмети до заняття).

Ефективна формула

1. Спробувати
2. Спробувати ще раз, але по-іншому
3. Проаналізувати та виправити помилки
4. Спробувати ще
5. Пробувати, поки не вийде
6. Закріпити у навчанні

ДЯКУЮ

bachytysercem@gmail.com

[bachytysercem](#)

[bachyty_sercem](#)